

ПЕДЕЦЬ

1991

ISSN
0132-4462

БЕРЕЗЕНЬ

№ 8

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Знову покупці манекени пороздягали...

ДЛЯ ПОЧАТКУ — БОЙКОТ ХАПУГАМ!

У підземному переході гірко плакала дівчинка років шести. І хоч люді наші від постійних нестачтів сильно спохмурнів за останні роки й навіть не завжди подається гривенів нещасний бабусі, що сидить із простягнуту рукою коло базару, — все ж таки повз дитячі слози байдуже не проходить.

Біля дівчинки тут же зібралася літучий мітинг. Хтось з'ясовував у неї, чи не загубилась вона і чи знає свою адресу; хтось висловив припущення, що це — дитя якісної неформальів, схильних до наркоманії, котрі спеціально підкінули малу громадськості, аби без завади віддатися десь у підвал своєму ганебному пороку; хтось уже лаяв перебудову, а якийсь дядечко, присівши напочіпки, дістав із кишени електронний калькулятор і намагався розрахти дитину зелененькими цифрочками, що стрібали по екранчику.

— Не хочу калькуля-атора! — несподівано прохлипала дівчинка. — Хочу кни-и-ижку-у!.. — й заголосила іще гірше.

Стало ясно, що горе має конкретну першопричину, та є інтелектуального характеру. А тут і мама об'явилася — цілком пристойна молода особа, зовсім не схожа на неформалку-наркоманку, — щоправда, дещо збуджена.

— Ну, не можу, я не можу я такі гроші тобі «Алісу» купити! — первово проголосила вона, витираючи доньці хусточкою слози. — Це ж більше третини моєї зарплати! Хапуги безсовісні! Спекулянти!..

— Іди-ди, нічого тут обізватися! — почувся збоку лінівий юначий голос, і увага присутніх митто переключилася туди.

Під стіною стояв стіл, ущерть заповнений книгами з розкішними палітурками, що сяяли всіма барвами веселки. Чого там, судачи з назв, тільки не було! Найбагатіший книголюб обов'язково знайшов би те, що йому до вподобі, позаяк викладено було на імпровізований прикладок і класику, і сучасних авторів, і прозу, і поезію, і детективи, і пригоди, і книжки для дітей. Серед цих останніх вирізнялося багато оформлене видання «Аліса в країні чудес».

— Уявляєте — шістдесят карбованців вимагає! — обурено пояснила молода мама і сердито пішла геть, тягнучи за руку безутішну доньку.

— А Й справді — що це за ціна така, молодий чоловіче? — підступив дядечко з калькулятором до продавця — аристократичного вигляду хлопця в модерній куртці, який, мальовничо схрестили на грудях руки, недбало спирається плачом об стіну переходу.

— Договорна, — процідив той, не повертаючи голови до інтер'юера. — Не подобається — не беріть...

Колись наша пропаганда не втомлювалася повторювати, що радянський народ — це народ, який читає більше за всіх у світі, і що радянські книжки — найдешевіші в світі. І що цікаво: на відміну від багатьох інших тверджені епохи «розvinутого соціалізму», це таки відповідало дійності.

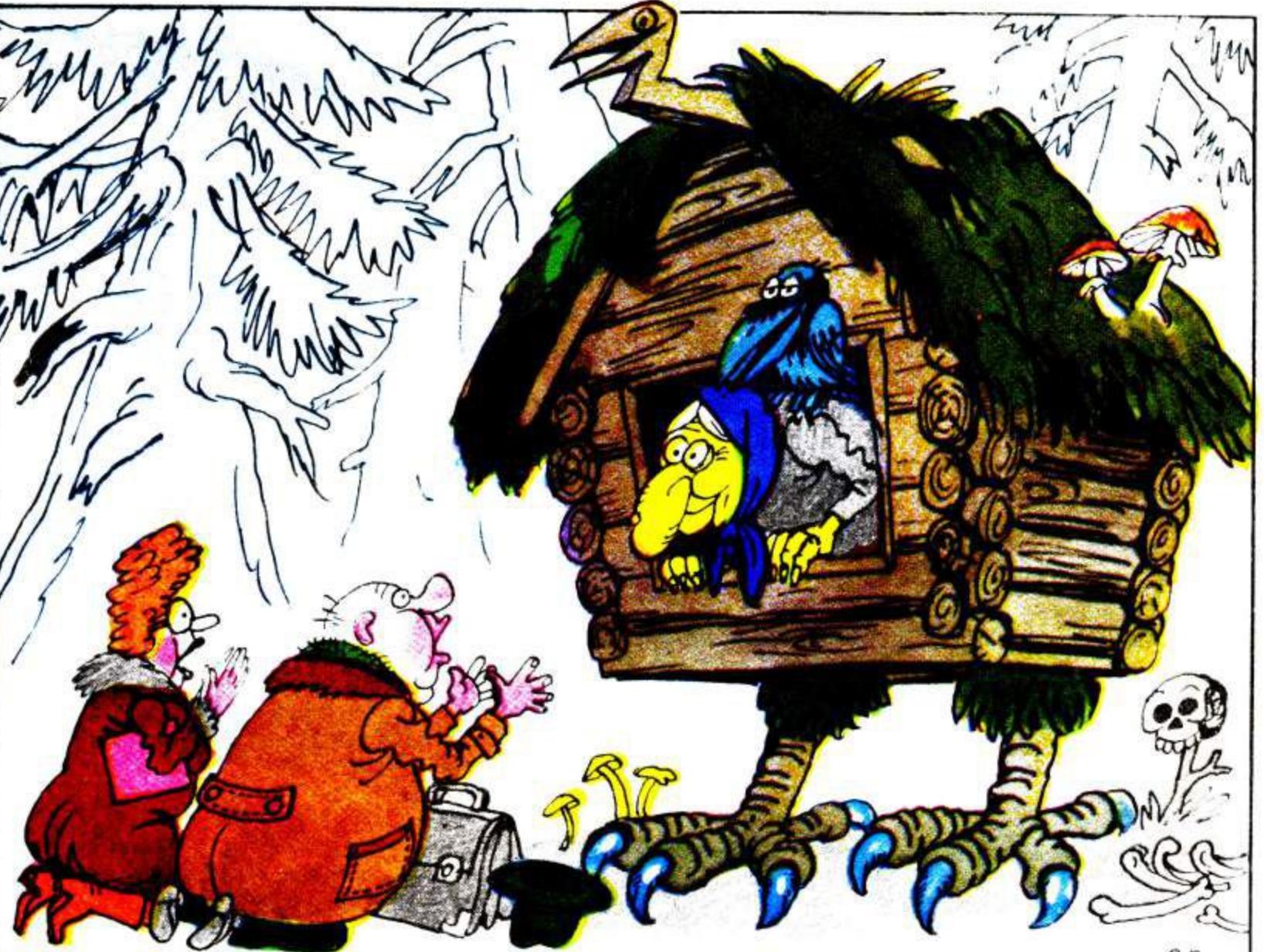
Та от останніми роками доводиться спостерігати навпаки тенденцію: книжки стають усе дорожчими, а відтак читаємо ми все менше. Не будемо тут загадувати про подорожчання паперу й різних поліграфічних робіт. Ідеяться про інше. Про те, що нові й особливо популярні книжки, які мають тверду державну вартість, якимсь робом потрапляють не до книгарень, а на столи самодіяльних купців, котрі встановлюють на них буквально шкіродержерські ціни — 30, 50, 70, а то й сотню карбованців за кожну.

— Ціна — договорна, — незворошно відказують вони, не деталізуючи того, хто ж це і з ким домовляється. — Не хочете — не беріть...

Якож ж хотрий із книголюбів виявиться надто настирливим і таки забажає добитися ясності, до нього тут же підідуть двоє-трое гевалів аж ніяк не з печатю книжкової мудрості на піках, і бідному книголюбу лишиться вільний вибір: або негайні давати дьюри, або примати нервінний бій, підсумок якого зарані відомий...

Хо тони — ті купці, яким чином до них потрапляє найновіша книжкова продукція? Невідомо. Приміром, директор об'єднання «Кіївкнига» В. Я. Галиновський абсолютно твердить: «Це — спекулянти. Однак із наших магазинів чи бази до них не потрапляє нічого. Гарантую. А от міліція, до якої я не раз звертався, займатися цим не дуже рветься. У них, мовляв, багатомільйонні справи, а тут усе-таки значно менше...»

Що ж, як час тотальні розкрадані і суцільного дефіциту книжкова спекуляція може видатися й не найбільшою бідою. Проте не забуваймо простої істини: хороши й доступні всім книги — це основа нашого духовного здоров'я. Не можна допускати, щоб ця основа знаходилася в брудних руках. А тому давайте, друзі-книголюби, для початку зробимо найгостріше, що залежить лише од нас із вами: оголосимо хапугам повний бойкот!

— Бабуличко, виступіть у нашому Палаці культури з яким-небудь чаклунством, бо прогораем!

Мал. О. КОХАНА

Дірка у решеті

Сподіваюся, ви погодитеся, що афоризм «Дозволено все, що не заборонено» набув і в нас неабиякої популярності тому, що хочемо зробити нашу державу правою.

Широко розголоснений він був не з чиєєї добрі волі, а під тиском обставин і факторів. Ну, по-перше, усім нам відомо, що саме в епоху суцільних заборон на нас сформувалося інше життєве правило: якщо не можна, але дуже хочеться, то можна. І чим вищий рангом був його прихильник, тим більше він собі дозволяв. По-друге, наша законотворчість, м'яко кажучи, не відзначалася послідовністю: починається боротьба з нетрудовими доходами, а закінчується тим, що мобілізовані на цю боротьбу країні сили правопорядку заганяють у глибоке підпілля бабок, які торгають квітами та нехитрим урохом із присадибних ділянок, та пенсіонерів-чоловіків, котрі потихеньку приторгують на базарах виготовленім власними руками. І заганяють настільки глибоко, що коли через рік вийшов новий закон, який захочував саме індивідуальну трудову діяльність, іще довго індивідууми обох статей жахалися, углядівши міліцейський кашет.

На сьогоднішній день щось подібне ми спостерігаємо з кооперативами. Спочатку тім дали зелену вулицю, обклавши всіх гамузом сміхоторно низькими податками. А коли піна, що зашумувала на хвилі кооперативного бума, плюснулася декому в кишеню тисячами, а та й мільйонами, перед тими кооператорами, які повірили, що турбота про розвиток кооперативного руху — це всерйоз і надовго і зайніялися серйозною, справді потрібно народу справою, виставили частокіл із драконівських податків.

Шкіру із м'ясом обдеруть на тому частоколі до кісток найпорядніші кооператори. А ті, для кого закон — мов решето, спокійно спостерігають за корчами економімік на шляху до ринку. Вони уже знайшли свою дірочку в цьому решеті, крізь яку прослизнули до подальшого процітання. Мається на увазі положення, за яким кооперативи можуть створюватися при державних підприємствах. Тут головне — знайти потрібне підприємство. А точніше — таке підприємство, яким керує відповідний керівництво. За його широкою спиною ніякий закон не страшний.

Рішенням облвиконкому «Друкмашу» було виділено 650 пар імпортного взуття для продажу в кількісно-кінематичному колективі. А хто найсправедливіше може розподілити одну пару черевиків серед кількох робітників? Звичайно, ті хто легко відрізняє «сі» від «сі-бемоль». Отож профком повністю

М. П. Малети, секретаря парткому А. Ф. Зубарєва, а також профспілкового комітету, ну й, звісно, бурменного комсомольського. Саме цей «чотирикутник» благословив позу на світ у 1987 році молодіжного об'єднання естрадної музики «Гармонія», керівником якого на безальтернативні основи став Олександр Іванович. Щоправда, з незрозумілих причин «батьки» посоромилися зареєструвати новонародженого в установленому порядку — в міськраді. Можливо, тому, що не змогли чітко визначити його стать, сиріч прізначення. Принаймні, судячи з назви, молодіжне об'єднання естрадної музики мусило або ж звеселяти слух молодих і не дуже старих трудвінків «Друкмашу» після наряджених робочих буднів, або ж вишукувати у колективі і племінні естрадні таланти. Проте у положенні про діяльність «Гармонії» (знову ж таки у міськраді не затвердженому) надібумо на рядки, які наштовхують на думку, що дитячі пророчики ширші можливості: музикантам дозволялося закуповувати непродовольчі товари, матеріали і сировину, необхідні для організації роботи об'єднання. А щоб дитя не канючилось у батьків кожного разу на дрібні витрати, за кlopotanniam профкому об'єднання в Житлосцбанку було відкрито рахунок на його ім'я.

Додам, що ота непевність при реєстрації дозволила керівництву «Гармонії» О. І. Агуру видати чоловікам ним об'єднання за дитя лейтенанта Шмідта, і не тільки його одног. Щоб у цому пересвідчитися, досить лише поглянути на виготовлений друкарським способом офіційний бланк об'єднання. Кого тільки не залучає Олександр Іванович до гріха у звачті «Гармонії». Тут, окрім «Друкмашу», і обкомом комсомолу, і обласної Ради профспілок. Дивно, що не назначається Організація Об'єднаних Націй.

Минуло не так уже й багато часу, і друкмашівці одержали нагоду пересвідчитися, які саме непродовольчі товари, матеріали і сировина потрібні для організації роботи естрадного об'єднання «Гармонія»... Рішенням облвиконкому «Друкмашу» було виділено 650 пар імпортного взуття для продажу в кількісно-кінематичному колективі. А хто найсправедливіше може розподілити одну пару черевиків серед кількох робітників? Звичайно, ті хто легко відрізняє «сі» від «сі-бемоль». Отож профком повністю

переклав клопіт із війною торгівлею на «Гармонію». І та блискуче з ним упорала. Щоправда, взявшись за кожну пару взуття на вісім процентів від їх вартості більше. Коли ж дійшло до торгівлі рушниками та шампунем, цей процент різко вирос. Рахунок «Гармонії» у банку став круглішті.

Але все це було нудно і одноманітно, як вправі тими початківців, а маєсті хотілося чогось складнішого, якіх-небудь імпровізації з варіаціями. Тим паче, що на цей період генеральний директор об'єднання «Друкмашу» М. П. Малета власно ручкою підписав статут столиці замовлення «Мрія», — звичайно ж, при об'єднанні «Гармонії», — яким передбачалися бартерні угоди, закупівля і продаж різних товарів.

Тема для нового музично-комерційного витвору народилася, хоч як дивно, у далекій від музики взагалі і молодіжної товарного вигляду, і не пішки, а на рефіркаторі, взятому Агурою напрокат за дві тисячі карбованців, які будуть радгоспові негайно перераховані. Після чого директор радгоспу наклав на клопотанні відповідну резолюцію.

252 свині двома загонами рушили на столицю. Але не відразу, а зробивши короткочасну зупинку на Кіровоградському птахокомбінаті, де йм надали належного усвідомлення звідси на увазі 252 свині живою вагою 34212 кілограмами вартістю 135640 карбованців, які будуть радгоспові негайно перераховані. Після чого директор радгоспу наклав на клопотанні відповідну резолюцію.

Супроводжував вантаж автор цієї музично-комерційної імпровізації, інженер Е. Г. Талпі, увійшов штатний експедитор «Друкмашу» Ботнтар і простиagnув Евгенію Григоровичу надрукованого на бланку «Гармонії» листа з проханням «відпустити свинину по 4 кг. за кілограм живої ваги». Від усіх розмов було з'ясовано, що клопотання погоджене з адміністрацією

і профкомом «Друкмашу», під терміном «свінини» мається на увазі 252 свині живою вагою 34212 кілограмами вартістю 135640 карбованців, які будуть радгоспові негайно перераховані. Після чого директор радгоспу наклав на клопотанні відповідну резолюцію.

Супроводжував вантаж автор цієї музично-комерційної імпровізації, інженер Е. Г. Талпі, увійшов штатний експедитор «Друкмашу» Ботнтар і простиagnув Евгенію Григоровичу надрукованого на бланку «Гармонії» листа з проханням «відпустити свинину по 4 кг. за кілограм живої ваги». Від усіх розмов було з'ясовано, що клопотання погоджене з адміністрацією і профкомом «Друкмашу», під терміном «свінини» мається на увазі 252 свині живою вагою 34212 кілограмами вартістю 135640 карбованців, які будуть радгоспові негайно перераховані. Після чого директор радгоспу наклав на клопотанні відповідну резолюцію.

Супроводжував вантаж автор цієї музично-комерційної імprovізації, інженер Е. Г. Талпі, увійшов штатний експедитор «Друкмашу» Ботнтар і простиagnув Евгенію Григоровичу надрукованого на бланку «Гармонії» листа з проханням «відпустити свинину по 4 кг. за кілограм живої ваги». Від усіх розмов було з'ясовано, що клопотання погоджене з адміністрацією і профкомом «Друкмашу», під терміном «свінини» мається на увазі 252 свині живою вагою 34212 кілограмами вартістю 135640 карбованців, які будуть радгоспові негайно перераховані. Після чого директор радгоспу наклав на клопотанні відповідну резолюцію.

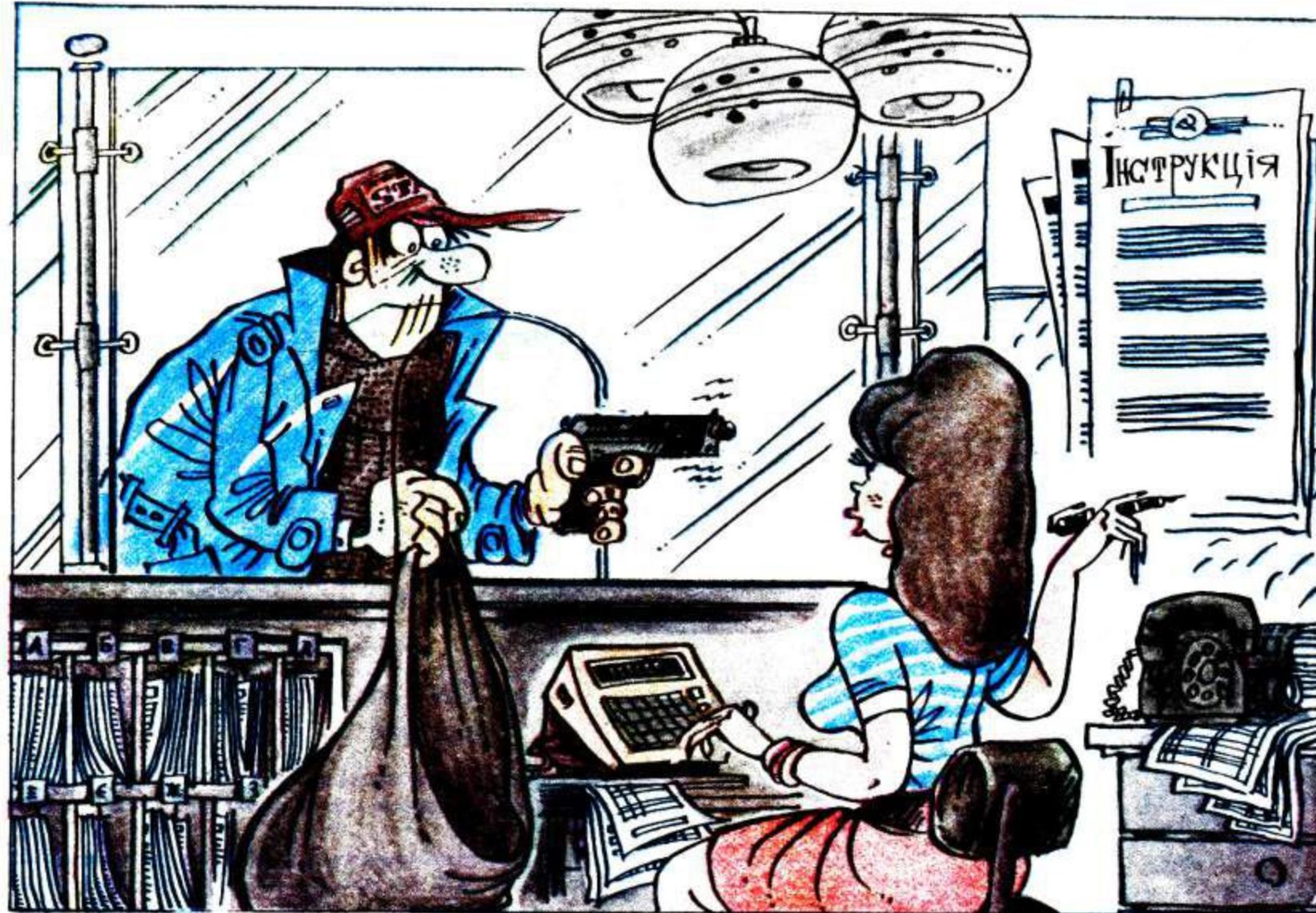
І тепер мені страшенно хочеться, щоб генеральний директор об'єднання «Друкмаш» М. П. Малета, який і в ході перевірки

сторінки з цією

сторінкою

сторінкою

сторінкою

— Ви що, постанови не читали?! Більше п'ятисот карбованців в одні руки не даємо...

КОРОТКО КАЖУЧИ

- Досить говорити про наші великі завоювання, давайте поговоримо про що-небудь приємне!
- Щоб заплющувати очі на недоліки, іх потрібно добре бачити.
- Якби ми думали, що робимо — хіба б ми стільки зробили?!
- Ще кілька п'ятирічок, і ми до 2000-го року не дожили б.
- У нас немає зліднів — у нас є такі, що живуть чесно.

- Якщо вам заткнули рота, то ваш голос почули!
- Якщо розумні чоловіки й бувають закохані, то закохані ніколи не бувають розумними.
- Перебували в рівних умовах: і ті, кому можна все, і ті, кому нічого не можна.
- Може, для того і вирубують ліси, щоб в них не блукати?

Петро ОЛЕКСАНДРЮК.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Я на кілька днів відлучуся... Ви мене потім признаєте?..

ЧЕРВІНЦЬ

ГУМОРЕСКА

Петько Макогін попросив позичити йому червінця. Я, звичайно, дав. Дати то дав, аль думка мене гризе: «Для чого йому ці гроші?» Я вирішив запитати свого напарника — може, він знає.

— Петько Макогін позичив у мене червінця, — кажу. — Як ти думаєш, на що він його витратить?

— Мабуть, пляшку купить, — висловив здогад напарник.

— Мабуть, — погоджується з ним. Але через якийсь час мене сумнів почав мучити: «А якщо йому червоненський папрець не на пляшку потрібен?»

Тут якраз Максима, токаря з нашої бригади, зустрів.

— Петько Макогін попросив дати йому червінця, — мовлю. — Нащо він йому?

Максим сказав: «Поняття не маю», — але я з іншого боку підходжу:

— А ти б на що витратив?

— Не знаю. Може, на бабу. Квіточок-лютиків купив би.

Лютік — це добре. Тим паче, що жінка Петькова у другій зміні працює. Теж у нашому цеху. Але... якщо йому ці лютики потрібні? — мучуся. Аж наш бригадир надходить, питає, чому верстат мій не працює.

— Думаю, Іване Федоровичу, — пояснюю. — Тут справа така. Я Петькові Макогону десятку до зарплати позичив. Що він з нею робитиме?

— На Аллу Пугачову піде. Якраз концерти вона дає в Палаці спорту.

Можливо, він має рацію. Але, щоб перевірити вірогідність усіх версій, вирішив звернутися до дівчат. Першою побачив Люсю.

— Люсю, — я до неї так ніжно. — Ти чула — Петько Макогін позичив у мене десятку, щоб напитися. Може, в кафе, а може, дома.

— Ти диви... — махнула своєю гривою і побігла.

Так нічого і не добився від неї. Тому звернувся до Каті:

— Знаєш, Петько Макогін взяв у мене гроші. На квіти якийсь жінці. Шо ти про це думаєш?

— Усі ві однакові.

— Про що це ти з Катрусею балакав? — надійшла Ніна.

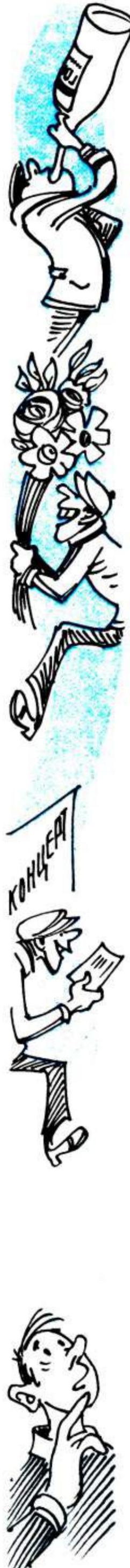
— Та про дрібниці. А точніше, про Петька Макогона. Я йому червінця дав. Мо', піде на концерт.

Наступного дня зустрічаю Петька Макогона, неголеного, пом'ятого. Бачачи моє здивування, він пояснив:

— Жінка з хати вигнала. Ночував на вокзалі. Хтось їй сказав, що я у тебе сотню позичив, аби купити квіти своїх коханці і повести її спочатку на концерт, а потім до ресторану. Ти, часом, не знаєш, яка це свиня таке наговорила?

Звідки я міг знати?

Ярослав ГОЛЕЦЬ.

М'ясне питання у Харкові з порядку денного знято. Адже як, скажіть на ласку, можна розглядати те, чого в природі не існує? Навіть так звані неформали перестали ходити на мітинги із колись злободенним гаслом: «Хто з'їв моє м'ясо?»

Нині це вже не актуально. Нині практично всі харків'яни переключилися на кістки. Саме навколо них точаться палкі бatalії біля прилавків універсамів і гастрономів. Саме за ними годинами простоюють мешканці промислово-культурного обласного гіганта у довжелезних чергах. І, мабуть, недалекий той час, коли переважна більшість харків'ян повірить у те, що свіні, корови та бугай створені матінкою природою лише із самих кісток. А м'ясо... Яке там у дідка лисого м'ясо! Що це таке? Яке воно на вигляд?..

І все-таки колись же ми з вами зоологію ніби вивчали. Знайомилися з працями Дарвіна, Брема, Зенкевича. І хай туманно, але пригадуємо, що, крім скелета, кожна тварина має ще й якісь м'язи. У тім числі й свійська. Коли ж так, то може, все-таки спробуємо пошукати відповідь на оте пекуче: хто? Хто, питаетесь, з'їв м'ясо??!

— Пільговий контингент! — впевнено відповів директор м'ясопереробного заводу Харківського м'ясокомбінату Є. Є. Пигарев. — Пільговиків сьогодні стільки, що й порахувати важко. І ветерани, і інваліди, і багатодітні, і афганці, і чорнобильці, і... Торгівля тільки те й робить, що списки складає і отоварює за ними пільговиків.

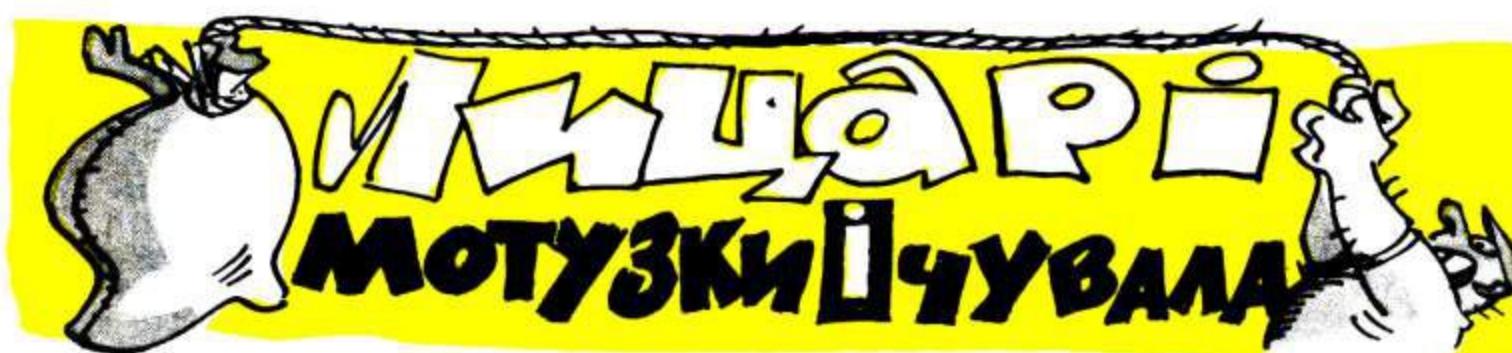
З такою точкою зору майже солідарні і керівники самого м'ясокомбінату, котрий очолює Іван Федорович Іванов.

ва Вікторовича Денисенка рекомендацію райкому чи у його колеги Олександра Миколайовича Даньшина поцікавитися наявністю медичної довідки, хоча ті спокійнісінько собі гуляли комбінатівською територією ледве не щоденно. А коли на місто спадали сутінки, входили, юридично кажучи, у злочинний зговір із працівниками м'ясокомбінату та набивали лантухи і свининою, і яловичиною, і ковбасами, і вирізкою, і язиками свинячими чи коров'ячими, і корейкою. Коли ж до мішечків годі було заштовхнути бодай ще один м'ясний кілограм, усе поцуплене за допомогою згадуваної вже мотузки переправлялось через паркан. Підкреслимо, страшенно режимного об'єкту. А по той бік паркану на добро вже чекали співучасники.

Почали м'ясоцупники, правда, з дріб'язку. Із якихось п'яти-десяти кілограмів. Та згодом, зважаючи на дуже суворі м'ясокомбінатівські порядки, перейшли на центнери. В один з останніх своїх візитів злочинна компанія завантажилася досить солідно — ледь не двомастами кілограмами добірної свинини. І, будьте певні, усе й цього разу було б у них в ажурі, якби абсолютно недоречно не втрутились працівники управління по боротьбі з оцім самим та КДБ.

То які вже тут списки? Які пільговики? Про яких інвалідів чи афганців можна вести мову?

Навряд чи до їхнього столу потяг 97 кілограмів м'яса і 22 батони ковбас водій-експедитор АТП-2006 В. Батура. Не про ветеранів чи багатодітних думали сотні інших затриманих (а скільки ж то незатриманих!!!) м'ясокрадів.

А ХТО ЗА НИМИ?

І я майже, було, повірив. Майже погодився з тим, що м'ясо тепер, при його вельми обмеженні кількості, потрапляє до рота саме тим, хто його найбільш потребує. Згідно із законом соціальної справедливості. А коли ще в загальних рисах познайомився з вельми вражаючою системою охорони м'ясопереробних об'єктів області, то сам до себе мовив: ні, звісі м'ясо має потрапляти тільки до законних споживачів. Тільки до народу.

А тут іще обласна газета «Слобідський край» на очі потрапила. Прочитав у ній такий собі матеріальчик за 1 січня 1991 року «Ці таємничі вироби» і зрозумів, що навіть на територію комбінату аби то не пройде. Судіть самі. Заступник директора з режиму і кадрів Володимир Григорович Фоменко, зокрема, перед обласним кореспондентом поставив чіткі умови: не пустимо, якщо не маєш медичної довідки — раз! рекомендації райкому або райвиконкому — два! Ні більше, ні менше. Зрозуміло, що кореспондентові Л. Варницькій нічого не лишалося, як зробити від комбінатівських воріт крутий поворот на всі сто вісімдесят градусів. Оскільки, ідучи на це архірежимне підприємство, вона легковажно не передбачила таких важливих деталей. А відтак читачам обласної газети і не вдалося одержати відповідь на сакраментальне запитання: так хто, все-таки, з'їв?..

Тим більшим було мое здивування, коли я дізнався, що деяким щасливчикам усе ж вдається проникати на цю, як казали латиняни, терра інкогніта без усяких рекомендацій і довідок. Виявляється, достатньо мати міцну мотузку і один-два лантухи. З таким нехитрим причандаллям треба просто перемахнути через м'ясокомбінатівську огорожу і — гуляй, душа! Саме у такий спосіб ціла група позасписочних м'ясоїдів практично безперешкодно протягом кількох місяців спустила комбінатівські цехи від їх найделікатесніших виробів. О, дивина, ніяких тобі нестає, дебет з кредитом у повній злагоді.

І, уявіть собі, нікому з комбінатівських працників якось ні разу навіть на думку не спадало спитати, скажімо, у ніде не працюючого Станіслава

Не менш плідно трудилися любителі дармового м'ясця і на м'ясопереробному заводі. Хіба що, на відміну од комбінатівських злодюг, тут усе було поставлено на промислову основу. Так би мовити, з урахуванням науково-технічного прогресу. Поки півтора мільйона харків'ян товклися у чергах за кістками, з'ясували соціально-політичні чи національно-економічні взаємини, на одній з тихих харківських вулиць (адреси, прізвища, кілограми, центнери, тонни названі не будуть, аби не зашкодити слідству, що досі триває) на повну потужність ішло будівництво коптильного цеху. Він, правда, не лішився в основних фондах м'ясопереробного заводу. Будівельні матеріали й обладнання також не проходили через заводський відділ постачання та збути. Але при всьому при тому, на відміну від державного будівництва, підпільний об'єкт було здано з оцінкою «відмінно» в нечувано короткі строки.

— Готово! — пролунав бадьорий вигук. — Можна запускати!

І досить хитромудрий, складний людський конвеєр прийшов у рух. З надзвичайною оперативністю керівництво м'ясопереробного заводу (директор Є. Є. Пигарев, якого вже згадували на початку оповіді, інспектор з режиму А. Я. Синяговський, якого ще не згадували, але ж не ображати людину замовчуванням) забезпечило тіньовий синдикат десятками центнерів високосортного баликового м'ясо. Через заводську прохідну (до чого ці гангстерські мотузки, лантухи, паркани?) крізь солідний заслін охорони м'ясо бурхливим потоком попливло до підпільній коптильні. А звідти — у продаж. По 25—30 карбованців за кілограм. Зате — без купонів.

...Ось такі у нас справи з м'ясом. Щодо кісток, то, враховуючи певні життєві моменти, заготуємо про всяк випадок гуаші і тканину, аби швиденько можна було написати? «Хто з'їв наші кістки?» А то, дивись, при такому жорсткому режимі охорони вищезазначених об'єктів і маслаки хтось до рук прибере.

I. ЛАГОЗА.

м. Харків.

Мал. В. АДАМОВИЧА

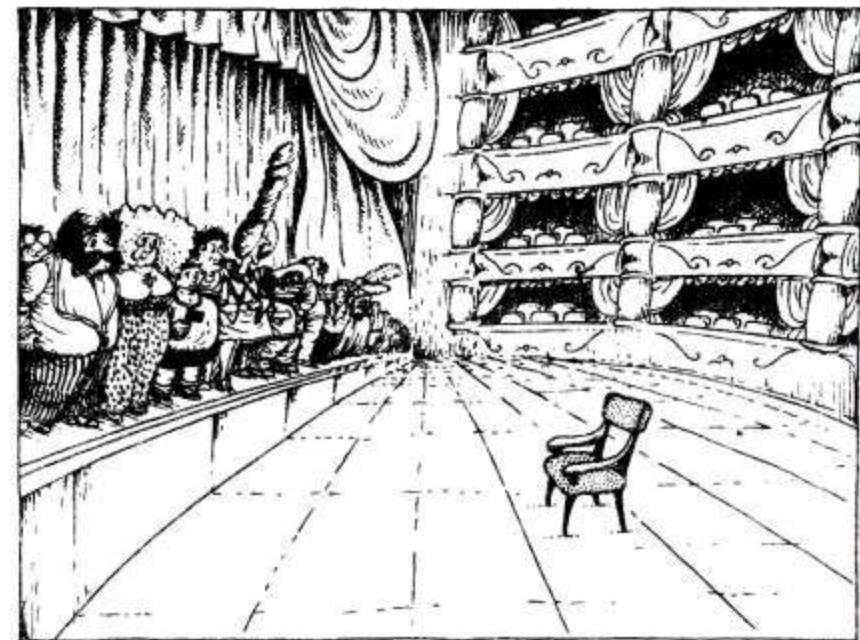

— А як ви здогадалися, що це мій перший стрибок?

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Так що ти там про мене дзижчала?..

ВІДОВА Листи читачів до Першої МІСІЯ

БЕЗВИГРАШНА ЛОТЕРЕЯ

Коли я купив білет грошово-речової лотереї УРСР і побачив, що його номер 041, а серія 004932, важкі передчуття обсліни мене. І вони справдилися: на білет випав солідний виграв — вантажний моторолер «Муравей» вартістю, як зазначалося в таблиці тиражу, 1020 карбованців. У пригніченому настрої побрів я в ощадну касу, аби переслати білет на експертизу, щоб одержати виграв.

Проте в касі нічого страшного не сталося: мені досить швидко оформили все необхідне і порадили чекати виклику.

Виклик надійшов після того, як «Муравей» став коштувати на сотню більше. Прикинувшись свої фінансові можливості, я написав на ім'я адміністрації харківського магазину «Старт» заяву, що згоден доплатити різницю. Заяву у мене взяли, але моторолера не видали. Сказали — зараз немає, прийдіть пізніше. У нашому райфінвідділі пояснили: вам сказали неправду, усі вигравши передбачені

фондами. У «Старті» перегодом заперечили: фонди — це ще не моторолери.

Отак я їздив туди-сюди, аж поки не надійшов таки наряд на моторолер. Однак за цей час наша промисловість, судячи з усього, устигла істотно наблизитися до ринку, бо за «Муравей» з мене зажадали іще на сімсот з хвостиком карбованців більше: такою стала, бачте, його договірна ціна.

Але ж особисто зі мною ніхто не домовлявся про те, що після піврічного ходіння по інстанціях я мушу тепер викласти з кишень майже стільки, скільки виграв. До речі, навіть якщо я й відмовлюся від виграву в натурі, одразу потримати в руках оту тисячу мені не пощастило, бо її можуть лише перерахувати на мою ощадну книжку, звідки нині дозволяють зняти лише п'ятсот карбованців на місяць.

I дійшов я невеселого висновку: з нашою державою краще не грать.

Анатолій ФРОЛОВ.

м. Ізюм
Харківської області.

...І ЦІЛИЙ РІК ВЕСНА

Не знаю, як до вас, а до моєї хати весна минулого року завітала 25 травня. Саме цього дня я купив магнітофон, який так і називається — «Весна». Однак на душі було сонечно недовго: рівно через добу магнітофон категорично відмовився повинувати мою оселю чарівними звуками музики.

Уманський міжрайонний технічний центр «Славутич» після двох невдалих спроб (які тривали майже рік) оживили апарат, видав мені довідку «на заміну несправного виробу на новий».

Що мені залишалося робити? Узяв та й відправив магнітофон тим, хто його породив, — на запорізький завод «Іскра». Директор заводу В. П. Білій з реакцією на мою зухвалість не забарився. У своїй відповіді, за обсягом не набагато менший, ніж інструкція до «Весни», він дохідливо розтлумачив мені, що «магнітофон є складним пристроем, в якому сконцентрована праця сотень різних колективів», потім поінформував про рожеві перспективи: « завод постійно працює над удосконаленням... моделей магнітофонів», — і нарешті в кінці повідомив, що моєї (чи їхньої) «Весни» завод не одержував і тому немає можливості «провести аналіз причин відмови».

Відповідь датована 25 серпня 1990 року. Вказую точну дату тому, що згодом отримав акт із того

ж заводу, з якого видно, що надійшов магнітофон 18 серпня 1990 року. I яких висновків, гадаєте, дійшла комісія? «В процесі аналізу встановлено: платний ремонт завод-виготовлювач не проводить, звертайтесь у найближчу майстерню». I висновок: «магнітофон ремонту не підлягає».

Чесно кажучи, з такою логікою я зіткнувся вперше. Якщо навіть завод визнає, що магнітофон ремонту не підлягає, то що може відіяти з ним майстерня? До речі, довідка про заміну якраз і містила відповідь на це питання.

Своїми міркуваннями я поділився з керівниками заводу. I вони таки пішли мені назустріч: надіслали ще одного акта, у якому висновок заводської комісії був теж лаконічним, але протилежного змісту: «магнітофон підлягає ремонту». Більше того, трохи згодом магнітофон мені таки відремонтували, але без ніяких гарантій, повідомивши: «строк гарантії закінчився ще в 05.90 р.». Цікаво, а коли ж він почався? I що таке, врешті-решт, з точки зору адміністрації заводу «Іскра», гарантія — турбота про честь заводської марки чи узаконена можливість морочити людям голову протягом дванадцяти місяців?

А. СМУЛЬСЬКИЙ.

м. Умань
Черкаської області.

А Я Й НЕ ЗНАЛА, ЩО КУВЕЙТ — СІОНІСТСЬКА ДЕРЖАВА!

Ото кажуть: вік живи — вік учись. I точно. Я в цьому на собі переконалась. Завдяки нинішньому плюралізму.

Приміром, я всенік же життя вважала, що Кувейт — арабська країна. Чимало доводилося читати про цю маленьку державу з працьовитим народом і високим рівнем життя, на яку накинув оком і яку загарбав нещодавно іракський правитель Саддам Хусейн, що викликало гнів усього світу.

Але ось відкрила шостий номер всесоюзної газети «Советский патріот» за цей рік і з подивом ознайомилася з матеріалом під заголовком: «Есть інше мнення». Цитую:

«...войну против Ирака осуждают многие наши соотечественники... Каждому мало-мальски думающему человеку понятно, что на Ближнем Востоке Ирак оказался, с точки зрения моральной, экономической, да и военной, единственным государством, способным противостоять международному сионизму...»

То, виходить, що Саддам Хусейн накинувся, захопив і по-бандитському розорив не єдинокровних братів-арабів, не одновірців-мусульман, а також сіоністів, які маскувалися під арабською ліченою та магометанською вірою! I йому — Хусейнові — нині протистоять не співтовариство обурених безпardonною агресією народів, до того ж під егідою ООН, а знову ж таки мерзяння сіоністське збіговисько, котре зуміло підпорядкувати собі ще й Організацію Об'єднаних Націй...

Спасибі за науку, «Советский патріот»! Спасибі й за те, що в цьому ж номері заходився розкривати нам очі ще й на проклятого всім світом Гітлера, — започаткувавши серію публікацій «Адольф Гітлер. Ескус к портрету» В. Прессакова, — де «неупереджений дослідник», як характеризує автора газета, змальовує досить привабливий образ фашістського людожера. I ще й з графічним зображенням Гітлера.

...На першій сторінці «Советского патріота», поруч із назвою газети, стоїть її девіз — «Все во благо, чо во благо Отечества». Хочеться запитати у редакції: що ж тут «во благо»? А головне — кому?

Валентина ІВАНЕНКО.

ПРОКУРОРСЬКИЙ ПІНГ-ПОНГ

Не знаю, як там буде у нашій правовій державі, а в нинішній нечистим на руку особливо боятися покарання нічого. Тим паче, коли липче до рук не рядових: у крайньому разі, завжди можна повернути незаконно одержане, визнати помилку, і тоді навіть прокуратура охоче відпустить гріхи.

Може, хтось захоче звинуватити мене в надмірному узагальненні, то я уточню: йдеється про Новоархангельський район Кіровоградської області. Ще на початку минулого року я написав до обласного комітету народного контролю листа. У ньому розповів про відомі мені факти порушень державної дисципліни та окозамілювання, якими густо рясніла трудова діяльність голови колгоспу імені Жовтневої революції П. В. Бабія, котрий керував господарством під невиснім наглядом ревізійної комісії, очолюваної його дружиною Т. В. Бабій.

Заради об'єктивності відзначу, що перевірка, проведена комітетом, підтвердила більшість викладених у листі фактів. Зокрема, з'ясувалося, що голова колгоспу та головний бухгалтер Т. П. Рябуха одним розчерком пера різко збільшили урожайність соняшнику з одного га, приховавши від обліку 61 гектар засіяних цією культурою площ. Підозрілу щедрість продемонстрували вони по відношенню до найманої бригади, яка асфальтувала внутрігосподарські дороги і майданчики, переплативши їм майже тридцять тисяч карбованців за невиконані роботи. Свого часу розібрали в господарстві сіносховище, а потім голова схаменувся, що це ж свіжа копійка пропала, і оформив «демонтаж» рішенням правління, згідно з яким кожному членові бригади, куди він зарахував і себе, виплатили по 537 карбованців. Підтвердилися також і святкові та недільні мандрівки П. В. Бабія колгоспною машиною за сотню з гаком кілометрів у Бершадь Вінницької області.

Оскільки матеріали перевірки були передані в районну прокуратуру для юридичної оцінки, районний комітет обмежився тим, що оголосив П. В. Бабію сувору догану і взяв до відома його повідомлення, що вартість поїздок у Бершадь він оплатив. Догана дісталася головбуху Т. П. Рябусі.

А далі почалося щось незрозуміле. Уже через два тижні після одержання мною відповіді з комітету народного контролю оперативно відгукувуся прокурор району А. В. Бойченко, який, не згадавши ані слова про приписки і розбазарювання колгоспних коштів, повідомив, що районна прокуратура відмовила у порушенні кримінальної справи «на підставі ст. 6 п. 2 КПК УРСР».

Знову пишу у вищі прокурорські інстанції. За дорученням Прокуратури УРСР заступник начальника слідчого управління облпрокуратури Л. К. Говорухіна повідомляє мені, що «з метою відшкодування збитків прокурор району подав у суд позов на 20388 карбованців 80 копійок», який судом задоволений на 17762 карбованці. А що стосується приписок площі соняшнику, то прокурор Новоархангельського району доручено організувати перевірку викладених у скарзі доказів.

Звичайно ж, перевірка засвідчила, що в приписках ніякого криміналу немає.

Іду в обласну прокуратуру. Після моєго візиту та ж заступник начальника слідчого управління Л. К. Говорухіна повідомляє: чергове рішення райпрокуратури про відмову в порушенні кримінальної справи скасовано, призначено нову додаткову перевірку.

Проте й нова, та ще й додаткова, звелася до того, що й попередня: прокуратура району визначала приписки мало не благородною справою.

Знову мандрую в обласну прокуратуру. Цього разу наслідки візиту ще вітніші: прокуратура скасувала також і рішення про відмову у порушенні кримінальної справи «по факту завищення обсягів робіт, виконаних бригадою Абрамяна». Але... матеріали знову направлені прокурору Новоархангельського району і знову для організації додаткової перевірки. Про що сповістила та ж таки вельмишановна Л. К. Говорухіна. Результат — той же.

Чесно кажучи, я мало тямлю у взаємовідношеннях між районною прокуратурою та її вищою інстанцією. Може, районні прокурори настільки нині незалежні, що їм ніхто не указ? Але, в такому разі, поясніть, куди ми йдемо? До правової держави чи навпаки?

Володимир ХОЛОДЕНКО.
Кіровоградська область.

ІРОНІЧНІ ФРАЗИ

- Про світле майбутнє дуже часто мріють люди з темним минулим.
- Зробив гідний внесок у негідну справу.
- Став світилом тіньової економіки.
- Чим менше продуктів у магазинах, тим більше поживи для роздумів.
- Лапші на вуха нині не вішають — вона стала дефіцитом.

Владилен ПРУДОВСЬКИЙ.
м. Запоріжжя.

Мал. О. ГУЦОЛА

ДОБРА ПОРАДА

Байка-жарт

До Іжака прибіг якось
Зайчисько капловухий:
— Ледь врятуватись удалось!..
Мою біду послухай.

Від Сірого нема життя,
В кущах набридло скніти...
Прошу тебе, дай напуття —
Ну, як мені вціліти?

Іжак йому: — Бува, бува,
Як десь бракує люю.
Бо як не варить голова —
Нема й ногам спокою...

Тож слухай і на вус мотай:
Не бігай, не трусися,
Угледиш Вовка — не тікай:
Мерщій в клубок згорнися!..

Степан ГРИЦЕНКО.

Oх і натерпілися, ох і настраждалися ми від отієї соціальної несправедливості та нерівності!.. Коли у сусіда є, а в тебе — нема...
Побудує сусід таку-сяку дачу — і у вас

уже шкрабебе душу: «Ta хіба ж я гірший?!» I вже ви ночей недосипаєте, у борги залазите, а таки вимуровуєте і собі палац. Не такий, як у сусіда, — «курник». А втрічі ширший і удвічі вищий. Правда, тільки трохи нижчий, ніж телевежа в Останкіно.

Сусід увіткнув у землю два саджанці груш, а ви — п'ять! Та ще й горіх, та ще й абрикос, та ще й райських яблук! Аби той луснув від заздрощів! А під його груші — два відра гасу «бух»! Нехай родять... дули.

Сусід заводить білих гусей, а ви — і білих, і сірих, і рябих. Та ще плюс до того й гиндиків, як протидія на червоні сусідські шаровари.

Сусід, дивись, стягнувся на «Запорожця», а ви за деякий час піпікаєте на нього з «Жигулів».

І так — не життя, а суцільні перегони.

А ще коли сусід чи знайомий має хоч маніпусінські привілеї, тоді то не життя — мука. Гірше від багатосерійного фільму жахів.

Пройшовся сусід у дублянці, ви відриваєте останнього гудзика на своєму сірякові.

Одягнув сусід пижикову шапку, а ви свою кролячию — об землю:

— Та гори ти синім полум'ям! Де та соціальна справедливість?! Розкупонь і закупонь його трясця!

І колотиться уже на сусіда відро дъогто, і болить вечорами серце...

А там, дивись, інфаркти, інсульти... Одне слово, немає життя без тієї справедливості...

Та ще на нашу голову й дефіцит кругом. I того немає, і сього немає, того не купиш, того не дістанеш... В магазини взагалі страшно заходити, бо знервовані покупці можуть роздягнути...

Але з усього є вихід. Он у Рівненській області думали, мізкували, гріли лоби і вирішили:

— А що тут думати?! Що сього немає і того немає — це півбіди. Головне — щоб соціальна справедливість була.

Це так Рівненський виконком обласної Ради народних депутатів постановив.

— Усі ми ходили до школи, — вирішили там. — Табличку ділення ще не забули. Тепер беремо наявні запаси товарів і ділимо на усіх наших земляків. Просто і геніально! Як той казав — кожній свашці по ковбасці... I ніякої паніки, ніякого ажіотажу... Наші виборці повинні відчувати, що ми про них турбуюмося.

ЩО ТУТ ДОВГО МУДРУВАТИ?

Ось тоді й народився в стінах облвиконкуму документ «Про впровадження єдиного виду запрошення на окремі групи товарів». З нього випливає, що кожний рівненський чоловік по талону... гм... вибачається, по запрошенню зможе придбати: «Пальто або плащ, або куртку чи костюм — 1 шт. на 1991-1993 р., сорочку — 1 шт. на 1991-1992 р., взуття осінньо-зимове — 1 пара на 1991-1993 р., брюки — 1 шт. на 1991-1992 р., труси — 1 шт. на рік, шкарпетки — 4 пари на рік».

Коротко і ясно. Воно й зрозуміло, що це

облвиконкомівський документ, а не французький журнал мод.

Може, комусь хотілося знати: які труси — «сімейні» чи спортивні, вище колін чи нижче, у смужечку чи в тюльпанах... А ще комусь, може, забажається, щоб і кольорові реклами каталоги з фотографіями різних фасонів до «запрошення» давали... Але давайте облишимо емоції. Емоції залишимо жінкам, яким на найближчі два-три роки обіцяно: «Верхній одяг (пальто, або плащ, або куртка із всіх [!] видів тканини чи костюм вовняний) — 1 шт. на 1991-1993 р. Одяг жіночий літній (плаття чи костюм, чи блузка, халат чи сарафан) — 1 шт. на 1991-1992 р. Панчохи або колготи — дві пари на рік, взуття осінньо-зимове — 1 пара на 1991-1993 р., кімнатне взуття — 1 пара на рік».

Не чути емоційних вигуків рівненського жіноцтва.

Жінки мовчать. Вони без жодного слова пакують журнали «Бурду», «Ванду», «Радянську жінку» і несуть в приймальні пункти макулатури. Усі журнали, де, як знуціння, друкуються шовкові блузи, вечірні сукні з декольте, де плащи «аля-Париж», де туфельки на супер-шпильках, де... Краще й не перелічувати.

Бо можна тут багато говорити й іронізувати. I з приводу сарафанів, і з приводу курток «з усіх видів тканин». Можна змальовувати безліч комічних ситуацій з тими одніми-однісінськими штанами на два роки...

Та не будемо дратувати наших рівненських читачів. Єдине, що втішає — це те, що поділено порівні!

А раз у Рівненській області торжествує соціальна справедливість, то сподіваемся, що і народним депутатам перепадуть на два роки одні брюки.

Оскільки ж усім відомо, що робота у них (як би делікатніше висловитися) дуже штанозносюча, то думаємо, що однієї пари ім на два роки не вистачить. Отож, будемо вірити, що найближчим часом вони щось придумають для своїх виборців — щось веселіше і оптимістичніше.

М. ПРУДНИК.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Що це, парад суверенітетів?

— Набридло вже — третій раз крадуть...

— А зараз ми чекаємо товарів.

ДО ПЕРЕМОЖНОГО КІНЦЯ!

ГУМОРЕСКА

Ниніки багато галасунів розвелося. Кричать: «Куди ми йдемо?!» Знаємо куди. По вказаному шляху...

А куди дійдемо — побачимо. Світле майбутнє не показе. Головне — не збочити від дорожковазу. Уже видно? Що видно? Нічого!.. Ось так би й одразу. І нема чого іронізувати та показувати на поліці магазинів. Вірно, там нічого не побачите. Заплющіть очі. Ось так. Видно щось? Темрява. А ми йдемо. І не зіб'ємося з курсу. Нема чого їсти? І добре, бо зайва вага нам ні до чого. З нею спринтером не станеш.

Бачили, як на сеансах Кашпіровського? Валом народ йде. Розжиріли. Розтovstili. Схуднути хочуть. Отож і пішли всім таким назустріч. І тепер, товаришочки, підперезуйте

Іван ТОКАРЧУК.

ФРАЗИ

Щоб жити — мало крутигтися, треба знати — навколо кого.

Як правило, критики бойтися не той, кого критикують, а той, хто критикує.

Багато знати — добре, а багато не знати — ще краще!

Олександр ПЕРЛЮК.

МАГАЗИН—ТОЙ САМІЙ

Зітхнувши, я зауважив, що в нашому магазині останнім часом пива зовсім не буває. А мій сусіда, котрий мешкає поверхом вище, заперечує:

— Як на мене, то пиво буває щодня. Я жалюся, що масло з перебоями. А він мені:

— Не пам'ятаю, щоб я хоч раз не купив, коли треба.

Я бідкаюся, що забув, який сир голландський на смак. А він мені:

— Сир голландський? Скільки за-вгодно!

Я обурююся, що каві у нашому магазині з рік не було. А сусіда запевняє, що у магазині вона постійно. І в зернах, і розчинна.

Я скаржусь, що шоколадних цукерок на прилавку давньенько не бачив. А він сміється:

— Погано дивиша — щодня кілька сортів.

— Мабуть, — здогадався я, — ми про різні магазини говоримо.

— Та ні, магазин той самий, — пояснив він. — Тільки двері різні. Ти заходиш з вулиці, а я — з двору.

ВІТЮЛІЧКА

Я прокинувся від того, що над моїм вухом раптом почулося:

— Вітюлічка! Ріднесьенький мій! Я був вражений. Ти-богу, років двадцять мене так ніжно та лагідно не називали.

Не розплющаючи очей, натягую ковдру на голову, вдаючи, ніби сплю, і продовжує насолоджуватися межом-словами:

— Ти найрозумніший!

«Нарешті-таки, — мілю від щастя. — Хоч на старість, а таки оцінила. А то все життя говорила: «Твою голову, Вітко, аби корові — уже б давно в копанці була».

— Мій найкрайший! — солов'єм виспіве дружина.

Ніби і не вона увесь час дорікала: «З сусідів — ти найгірший хазяїн! Гвізда у хаті забити не здатний!»

— Я тебе дуже люблю!

«Постривай! — думка стріляє. — А мо, вона шубку хоче купити? Так є ж... Чобітки?! Спідницю?! Також ніби є. У чому ж тоді справа?»

— У тебе й носик найсимпатичніший, — веде далі Галина, — і вушка, і щічки, і ротик...

Ну, з вушками та щічками — це з горем навпіл можна погодитися... А от коли мова дійшла до ротика, який моя люба жінка завжди називала ротякою, я остаточно зрозумів, що поруч мене сидить не вона.

А хто ж тоді? Мурашки полізли по шкірі. З страхом визираю з-під ковдри.

Полегшено зітхнувши, знову ховається.

Поруч, на ліжкові сиділа таки саме вона — моя кохана дружина. Ніжно-ніжно заколисуючи на руках шестимісячного онука-тезку моого.

Повідомив О. ШУГАЕВ.

м. Ужгород.

— Бабусю, а чому в тебе такі великі очі?

СМІЛИВЕЦЬ

— Миколо, невже ти не міг постяти за себе перед тим грабіжником, що зняв із тебе черевики?

— Чому ж ні? Шкарпеток я йому не віддав.

Повідомив Т. ІВАНЧУК.

м. Камінь-Каширський

на Волині.

НЕ В ГРОШАХ ЩАСТЯ

— Бабуню! Почім ваші гусі?

— Двадцять п'ять карбованців за гуску.

— Вам грошима чи купонами?

— Купонами! Купонами! Бо що за ті гроші сьогодні купиш!

Повідомив М. ВЕДМЕДЕРЯ.

м. Лозова

Харківської області.

А третій чудо-ліки робить з трав...

Про це у пресі кожен з нас читав...

Андрій уміння також дивне має:

Від погляду його враз молоко скисає...

Петро КРАСЮК.

АНДРІЙ-ЧАРОДІЙ

Багато є на світі різних див, Яких іще ніхто не пояснив:
Та вгадає, що завтра вас чекає,
А той на віддалі хворобу вашу взнає,

— Ви вважаєте мене ідотом?!

— Не знаю — я у вас недавно працюю.

ВІСНОВКИ

Нині жінок носять на руках тому, що їх нема у що взути.

Щоб іти в ногу з часом, потрібні не ноги, а голова.

Якщо народ відмовився від слуг, отже, перейшов на самообслуговування.

Юрій МЕЛІХОВ.

ПЕРЧСНЯ

СПЕЦІАЛЬНО

— Павлику,— запитує Марійка,— а чому це ти, коли тирликаєш на своїй скрипці, обов'язково відчиняєш вікно?

— А це для того, щоб чули наші сусіди,— каже Павлик. — Усі вони тоді збігаються і просять мою маму не примушувати мене більше грati.

HE CE30H

— Льоню, а чого це ти перестав провідувати бабусю? — питає батько. — Улітку майже щодня бігав до неї, а це вже й дорогу забув!

— О! — усміхнувся Льоня. — Влітку у неї були ж і малина, і черешня, і груші. А зараз навіщо ходити? Нічого ж цього нема!..

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

В нього білі зуби сяють,
А торкнешся їх — заграють.

(Рояль).

Василь КРАВЧУК.

ВДАЛИЙ ПРИКЛАД

— Тепер вам, діти, добре зрозуміло, Як нігтем визначати твердість тіла? Хто кращий приклад наведе

— Он у Мишка подряпане лице!

НАЙСКРОМНІША

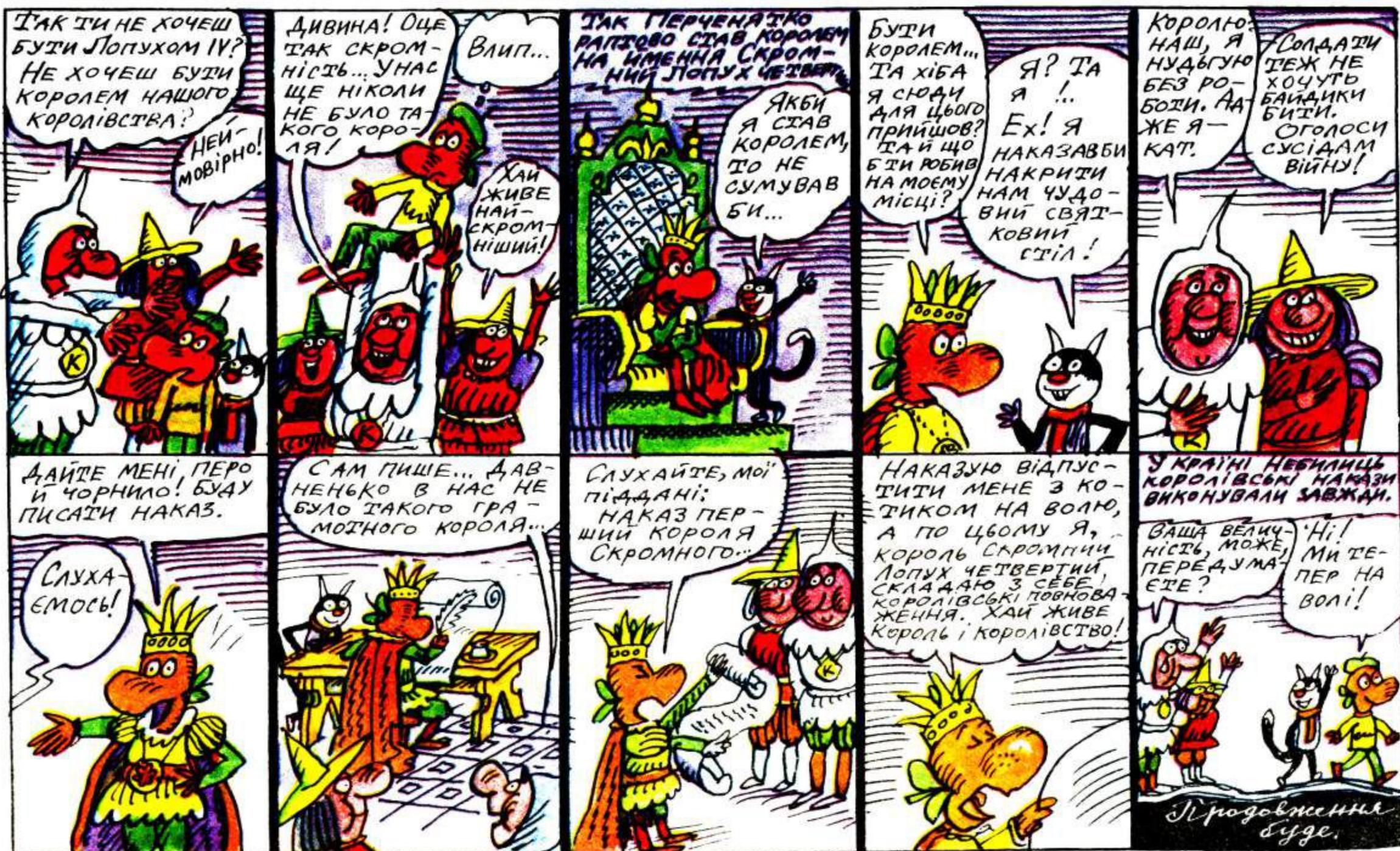
Доводила Наталка Віті:
— Я — найскромніша в цілім світі!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

Анатолий Васильев

5

КРАЇНА НЕВІДОМОЇ

БЛАЗНІ

ПРИТЧА

Навіть найдовше і найщасливіше життя має кінець... У напівтемряві свічок зібрались родичі та учні біля ліжка Першого блазня короля. Вмираючий звик повчали, тому навіть в останню хвилину свого буття почав розповідати секрети, завдяки яким зміг утриматися на почесній посаді при трьох королях.

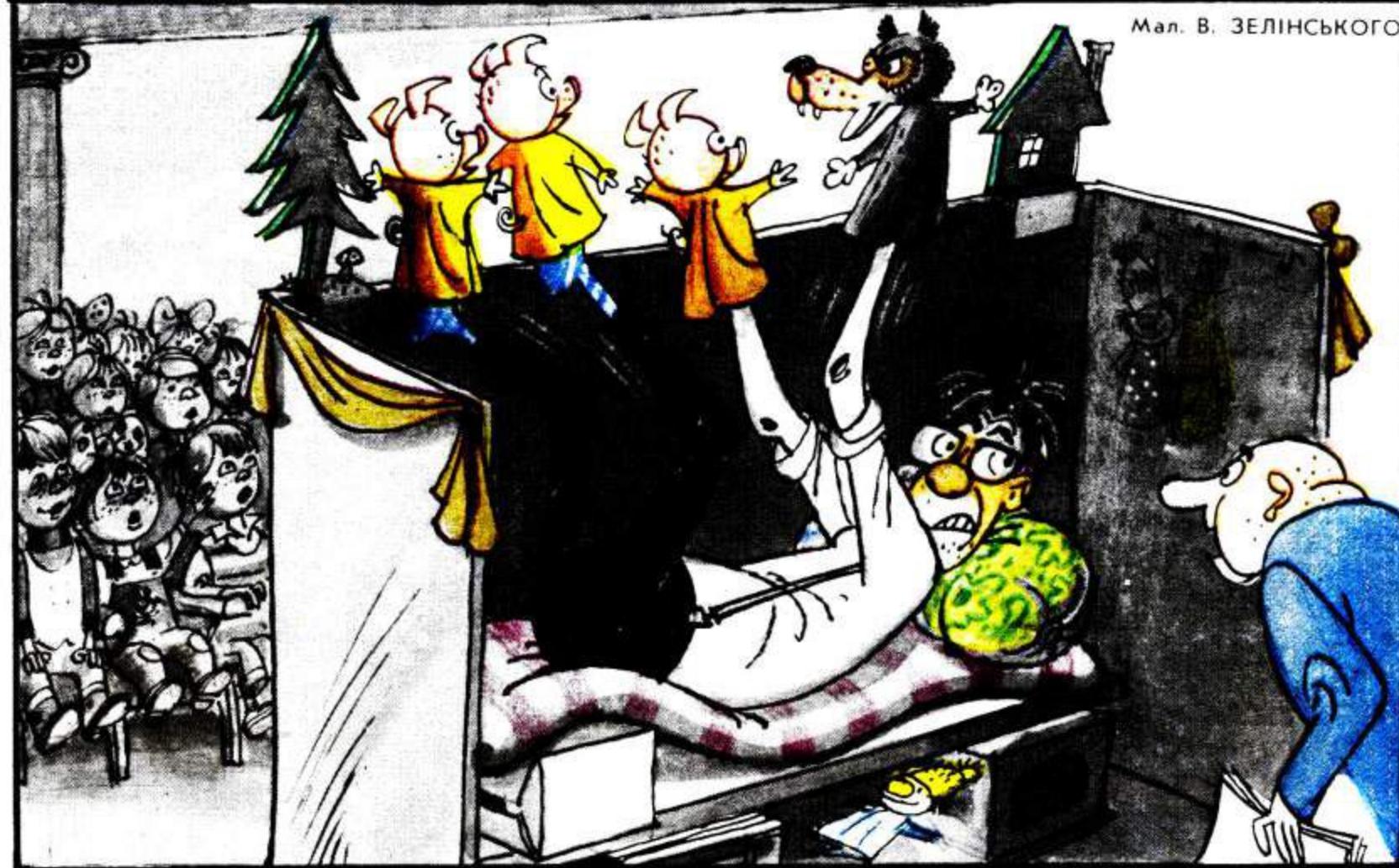
Зібравшись на силі, він ледь піднявся у ліжку і повчально роз'яснював, кого у королівстві можна саркастично таврувати, кого висміювати, а з ким лише доброзичливо жартувати. Важливо, звичайно, і вміло дозувати сміх...

З увагою і трепетом прислуховувались до нього учні. Всі, крім одного, зовсім молоденької хлопчини. На відміну від інших, він не бажав бути заслуженим блазнем королівства або навіть Першим блазнем короля.

Він мріяв стати Королем блазнів...

Михайло ФРЕНКЕЛЬ.

м. Київ.

— От бачиш, як нам після скорочення працюється...

Сміх — не старіє!

Він завжди був веселим і дотепним. Колись у «Червоному перці» про нього написали: «Василь Чечвянський. Шахіст і гуморист. Талановитий шахіст серед гумористів і талановитий гуморист серед шахістів». Сучасники згадують, що більшість вільного часу письменник бував у колі своїх друзів, бо був надзвичайно компанійською людиною. Якщо його молодший брат — Остап Вишня — виписував дотепи на папері, то Василь відзначався дотепністю не лише у гуморесках, а й у житті.

Василь Чечвянський був незвичайно талановитою і

працьовою людиною. Про це свідчать численні публікації на сторінках «Червоного перця», «Вістей ВУЦВК», «Всесвіту». Лише у 1929 році вийшло шість (!) збірок письменника — «Переливання крові», «Оскудені», «Кадило», «Оздоровлення апарату», «Між іншим» та «Фактор».

Пропоновані ваші увазі гуморески — із книги «Між іншим», які після розстрілу Василя Чечвянського ні разу не перевидавалися на Україні.

Сергій РУДЕНКО.

ДУМКИ НІ ДО ЧОГО

Я блукаю зоологічним садом і різні думки лізуть в мою сознательну голову.

Я думаю собі: що, як би отут революція? Ну да — революція.

Ламають залізні грани всіх кліток, вивозять на тачках к лихій годині всю адміністрацію з людей, всі звірі виходять на волю і утворюють першу в світі звірячу республіку — ЗРІ!

Піднесення, палкі промови, мітинги, гасла. «Геть вікових гнобителів!» «Хай живе вільна ЗРІ!»

А далі: з'їзди, вибори, уряд, утворюються установи.

Досить сидіти по клітках на показ та розвагу експлуататорам. «Хай живе вільна праця на користь звірячого суспільства!»

Хіба слон не може бути прекрасним чиновником-хабарником? Дивіться, як він спритно й неймовірно швидко склав собі в рота булку, що йому подав хтось із публіки.

А верблюд? Цьому пристало бути докладчиком. Стоїть собі спокійно й ремигає. Ніби говорить:

— По профлінії пророблено величезну роботу! або «міжнародне становище вказує на стабілізацію капіталу» і ремиг, ремиг, ремиг, ре-е-е-миииг...

Ось лисиця. Типовий особистий секретар. Ходить — не чути, повертається як на шарнірах, і хвостом аж мелкотить. Точнісінько, як людські секретарі язиком: «авто подане», «до вас дзвонила Матильда Карловна», «накажіть одержати вам аванс».

Вовк — це безробітний. Вигляд — поганий, погляд — злий. «Нема протекції і ходи весь час на біржу... Сволота! Всіх би з кістками поїв».

Он білі миши. Маленькі й голі, ніби безпритульні. Їдять насіння і гнилі яблука.

Зайшов я до Панаса Остаповича на Жовтневі свята, та аж жахнувся.

Дружина плаче, а Панас Остапович ходить по кімнаті немов звір якийсь.

Поздоровкає я, а він — до мене:

— Вошу хочу!

— Схаменися, — говорю. — На біса тобі така погань?

А він мені:

— Требується воша. Подивитися хочу на тварину, що у двадцятому році соціалізм намірлялась знищити. Пам'ятаєш, Ленін казав: «Або воша — соціалізм, або соціалізм — вошу». Вошу мені дайте. Вошу-у-у-у!!

— Панічка, — говорю, — заспокойся! Де ж її взяти, вошу туу? Нема, — говорю, — вошки. А коли вже тобі така нетерплячка, дивись, — говорю, — на раціоналізацію, може замінить.

Лев — зав! Дивиться і ніби хоче сказати: «Ан у спробуй зайти до мене «без докладу». А погляд?! Тепер я розумію, чому всі так хочеться бути завом.

Заєць. Хіба заєць не міг би сказати: «Член спілки з 18 року, маю сім тисяч посвідчень, під час громадянської війни служив на агітхлібопекарні, всього боюсь, а мене все ж таки скоротили. За що боролісь?»

Ведмідь. Ну, це був би обов'язково за головбуха. Дивіться: он він попав в лапи якогось обрубка і виробляє з ним різні фортелі. А хіба у людей головбухи не роблять з балансами фортелів?

Клітка з мавпами. Була б за сучасний театр. Викручаються, перекидаються багато і зрозуміти нічого не можна.

Зубр...

Але що робив би зубр у звірячій республіці — я так і не додумався. Я згадав, що мені треба бігти до однієї редакції давати редакторові на приклад черговий фейлетон, і я перевістрав думати.

— А-а-а, — кричить, — і ти тієї ж? Змова? Раціоналізацію в руки не вхопиш, нігтем її не колупнеш, щоб луснула, а воші я б доказав. Голубчику, хоч манюсінку вошку, хоч гнидку.

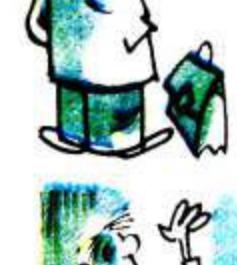
Билися ми з ним билися, так нічого й не добилися. Довелося швидку допомогу викликати. Повезли бідолаху до лікарні.

У вівторок оце вмер.

Зайшов я до вдови. Показує вона мені посвідчення лікарні. Написано:

«Громадянин Панас Остапович Кодоговренко 27 листопада 1927 року помер від білої гарячки».

Може, не знаю. А тільки як пригадаю його слова: «Вошу, мені вошу», то так під серцем і заточка: чи не лікарська помилка тут?

СМЕРТЬ ЛЮДИНИ

Панаса Остаповича Кодоговренка знали? Ні! Жалко. Прекрасна була людина. Свідома й співчутлива на ідеї.

Так от, помер Панас Остапович. Минулого вівторка. Помер. Зірнішував... Тяжко-тяжко...

Захворів Панас Остапович під час святкування десятих роковин Жовтня. Святкував цей ювілей увесь Союз, святкував і Панас Остапович. І захворів. Яка причина тієї хвороби — не знаємо і досі. І дружина його не знає, і я — найближчий його приятель — заплутався. Так глянеш — одна причина, звідси подивиша — немов і лікарям вірити треба.

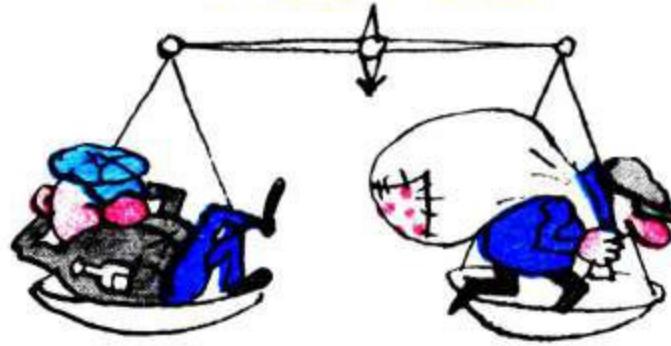
1927.

Юрій Кругляк

Сатиричні мініатюри

ТАКІ ЧАСИ

Як видно, настають такі часи,
Що треба затягати тугіше пояси.
Пішов у магазин й від подиву присів —
Нема у продажу уже і поясів.

ПРИЄМНА ГАРМОНІЯ

Електролампочок у продажу нема,
Шукати їх — лиш гаять час дарма.
Тепер для когось це — гармонія приятна:
І голодно, і холодно, і темно.

ТЕЖ РОБОТА

Він меле язиком... І з того
Його престиж із кожним днем росте:
Сьогодні ллє в порожнє із пустого,
А завтра із порожнього в пусте.

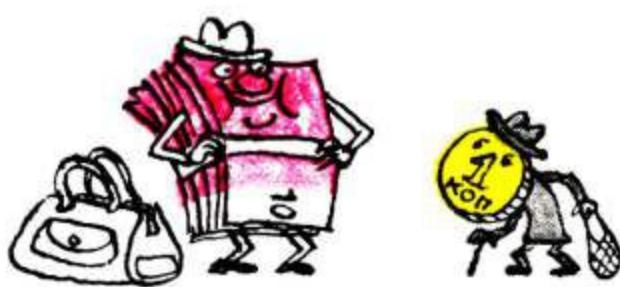
В ЧОМУ ПРИЧИНА?

Шановні, хочу запитати
В чому ж причина нашої напасті,
Чи в тім, що стали менше виробляти,
Чи в тім, що стали більше красти?..

КАЗАЛИ...

Казали, що народові служили,
А в дійсності тягли із нього жили.

НЕЩАСНА ВОРОНА

Вороні бог послав лише шматочок сиру,
А ми її, нещасну,— у сатиру.

ЩО ПОТРІБНО?

Щоб вивести суспільні болячки,
Потрібні справи, а не балачки.

КЛОПОТИ ПОЕТА

Ну що його робить, як з-під пера
Виходить лише одне «Ур-ра!»

ПРО БЛАГА

Розподіляти блага всі охочі,
А створювати їх — щось небагато хоче.

НОВОБУДОВА

Новобудова майже не росте,
Ми тільки розчищаємо завали,
Бо ми взялися будувати те,
Що вчора заповзято руйнували.

ПРО ДАЛЕКОГЛЯДНИХ

Тепер побачила людина кожна,
Що далі жити так не можна.
А хто це діло і раніше видів,—
Свій строк за дротом в таборах відсидів.

— Збираємось на природу. Киснем похихати...

ЗВИЧКА

Дядько Семен мав хазяїську звичку: якщо його пригощали цигаркою, то обов'язково витягав із пачки дві. Одну тицяв у губи і смачно посмоктував, пихкаючи димом, а другу клав за вухо — про запас. Так і ходив. Захотілося покурити — дістав з-за вуха, наче зі схованки, і затягався дармовим димом.

Тепер чомусь не видно у дядька Семена цигарки за вухом. Невже позбувся давньої доброї звички?

ЗАЙНЯТИЙ

— Васю, що ти робиш?
— Нічого.
— Піди, синку, до тітки Насті, нехай олії позичить.
— А уроки хто за мене вчитиме?..

МІНІ-УСМІШКИ

ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ

— Маріє Миколаївно, а що таке «логічне мислення»? — питає Сергійко у вчительки.

— Логічне мислення — це послідовність викладу думок, — відповідає та.
— Як це?

— Ну, давай проілюструємо на прикладі. Оно людина іде з лопатою і деревцем. Що вона робитиме?

— Посадить деревце, — вихопилася Світланка.
— Вірно, — продовжує вчителька. —

Посадить, потім прийде з поливальницею...

— Ага, я зрозумів, — мугинув Сергійко. — А потім прийде із сокирою і зрубає...

Іван СОКАРЧУК.

КООРДИНАЦІЯ

Іван Крижавко саме взявся за валізу, аби скласти у неї порожні пляшки, як з вулиці долинув розпачливий дитячий вереск.

Никанор ДУБИЦЬКИЙ.

— Несемо з-за кордону, бо у нас, кажуть, тепер ні біса не дістанеш...

Вітаємо ювіляра!

Народного артиста УРСР
Сергія КОЗАКА
з його 70-літтям.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

До 100-річчя від дня народження великого українського артиста Амвросія БУЧМИ

БУЧМА І ФЕЛЬДФЕБЕЛЬ

Уміння лицедіяти було у А. М. Бучми неповторним, і він часом користався ним з сuto практичною метою. Ось що він розповідав якось друзям про військову пригоду:

— Був я солдатом, і командував мами фельдфебель — страшенно гидотний тип. Знущався, чіплявся, коли треба й не треба... Ну, ми й вирішили його позбутися. Взявшись за це діло я. Одного дня було призначено огляд нашого полку. Вишикували усіх, от-от має підійти генерал. Фельдфебель вирівнює нас досить своєрідно: взяв до рук шаблюку і веде піхвами по шерензі. А саме в цей час здаля з'явився генерал. Тільки фельдфебель торкнувся мене піхвами, я як упаду на землю, як почну кричати: «Ой, він мене покалічив!» Генерал підбігає, а я кручуся на землі, та й верещу несамовито. Генерал запитує: «У чому справа?». Солдати знижують плечими:

«Мабуть, пан фельдфебель його піхвами покалічив!» І генерал змушений був відставити фельдфебеля, який, мовляв, привсюдно катує солдатів. Так ми домоглися свого.

АРТИСТ-БАШТАНИК

Амвросій Бучма завжди радів талантам з народу, захоплювався дотепністю та кмітливістю простих хліборобів.

Одного разу, переправляючись човном через Десну, артист упав в мисливську рушницю. На березі дуже жалкував за нею, але порятунку ніяк не було.

Та от повільно до нього підійшов баштанник, що недалеко охороняв городину, і після короткого вмовляння за гарну плату погодився пірнути у воду.

А тут ще Максим Рильський (бо вони були разом)

Про це тепер хіба у вірші
Ще можу вам розповісти!

ОСОБИСТІ КЛОПОТИ

І я, тікаючи від себе,
Щораз находжу тут себе...

І потайки він сам себе не раз
Вже уявляє богом на Парнасі...

Він сам собі король...

Сиджу і сам собі на шибі
Пишу жданого листа...

Та він поет і вірний сам собі...

І сам дивлюся в себе ненаситно...

Я сам себе у ньому пізнаю...

Іван ГНАТЮК.

Не можу сам без себе зовсім жити.
Я сам собі король, і цар, і бог.
І тільки із собою звик дружити,
Ніколи не ділиться на двох.

Себе я розумію сам найбільше.
І сам своїм дивуюсь чудесам.
Я сам собі пишу ліричні вірші
І більш за все себе читаю сам.

Володимир ПЛЮВАКО.

СТРІЛЬ-РЯДОК...

Біля млина, біля броду
Стріль-вода
Вигравала.
Там дівчина, як веселка,
молода,
Воду брала...

Андрій ГУДИМА.

Біля млина, біля броду
З-під каміння — стріль-вода.
Там дівчина брала воду,
Чорнобрива, молода...

Воду брала — заспівала,
А поет не ловить гав:
Стріль та стріль собі помалу —
Та й на віршик настріляв!

Сергій КОВАЛЬ.

ТОДІ І ТЕПЕР

Я блискавку за хвіст рукою,
Мов ящірку, впіймати міг...

Микола ПШЕНИЧНИЙ.

Коли я був малим хлоп'ятком,
Таке робив, що — боже, збав:
Грав сонцем у м'яча із татком
І в пазуху зірки згрібав.

З небес я блискавки найбільші,
Мов ящірок, брав за хвости...

додав від себе грошей несподіваному помічникові.
Той довго опускався під воду, хекав, бовтав ногами і,
нарешті, ойкаючи, дістав рушницю. Віддавши її
господареві, він пішов, одержавши на додачу ще
й пляшку коняку.

Незабаром до річки надбігли хлопчаки і, на ходу
роздягаючись, почали заходити у річку. Як виявило-
ся, тут води їм було тільки до пояса.

Амвросій Бучма здивованим поглядом обвів
присутніх і радісно вигукнув:

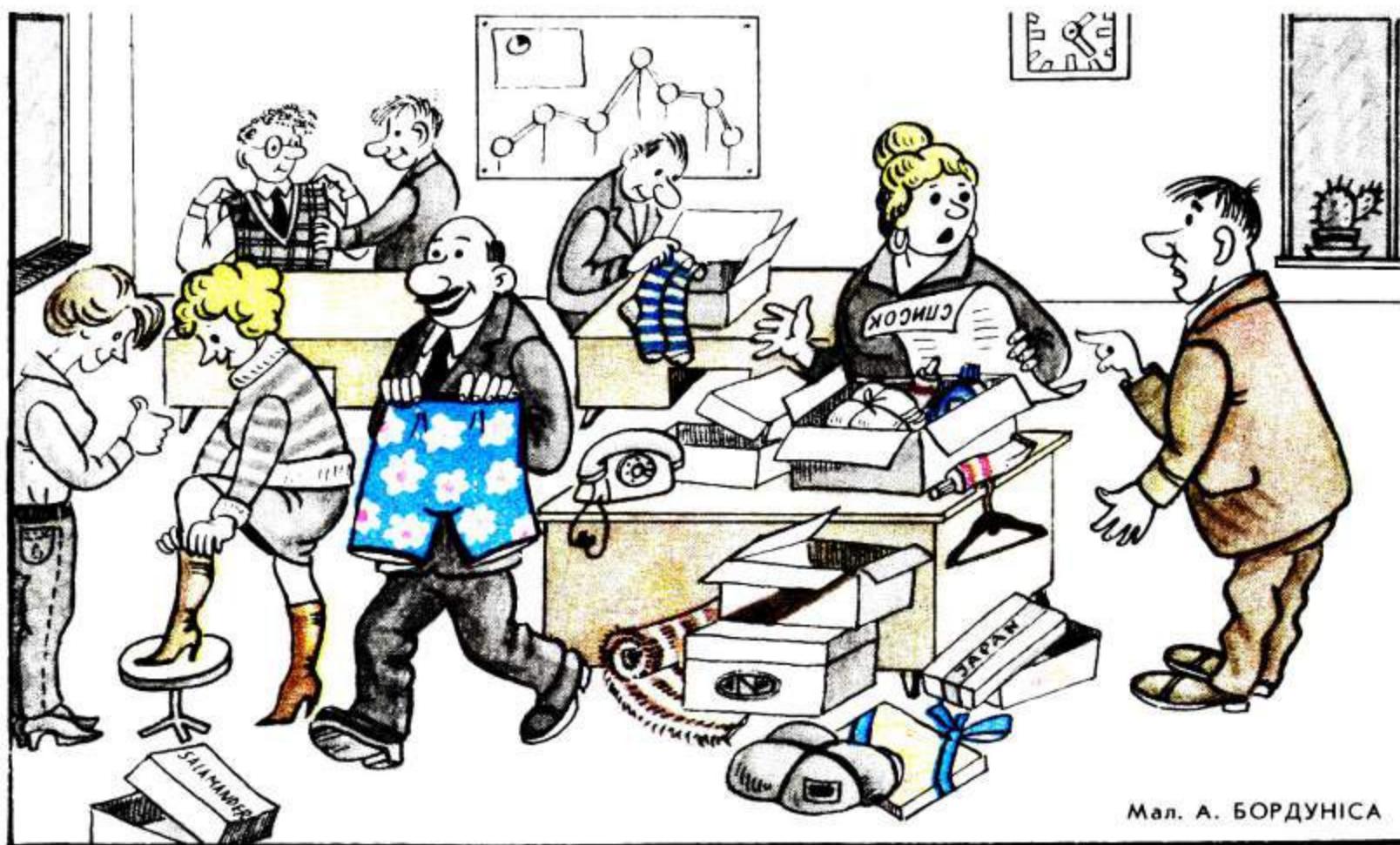
— Оце був справжній артист!

ШАХТАР БУЧМА

1931 року у Донбасі знімався фільм Георгія Тасіна
«Атака». Бучма грав роль німецького робітника
Петера. У масових сценках були зайняті справжні
шахтарі. Амвросій Максиміліанович так входив у
роль шахтаря, що не раз чув од них:

— Де ви працюєте? Ми щось не бачили вас на
нашій шахті.

Зібрав Ігор АРТЕМЧУК.

— А мені чого труси не виділили?
— Вам не належить: труси тільки сімейним.

Станислав НЕ В ГУСАКА...

«ДО ВІДОМА ДЕПУТАТІВ МІСЬКРАДИ ТА ЖИТЕЛІВ МІСТА

2 жовтня 1990 року в м. Монастирищі скликається третя
сесія міської Ради народних депутатів ХХІ скликання...

На розгляд сесії виносяться питання:

...3. Про хід виконання рішення однадцятої сесії міської
Ради народних депутатів ХХ скликання від 27 червня
1989 року «Про будівництво туалету біля ресторану та
готелю».

Початок сесії о 14 год. 30 хв.

ВИКОНКОМ МІСЬКРАДИ».

Надіслав В. ЗАГОРОДНЮК.

«12.XII.90 г. состоїться зустріч жителів общежитія із
адміністрацією. Всім прибрати в комнатах, мужчинам здать
пусту ст. тару, змінити білизну. Буде обход комнат, поетому
ел. каміни, а також проживаючих кошок убрать».

(З оголошення у гуртожитку).

Повідомила О. Куль.

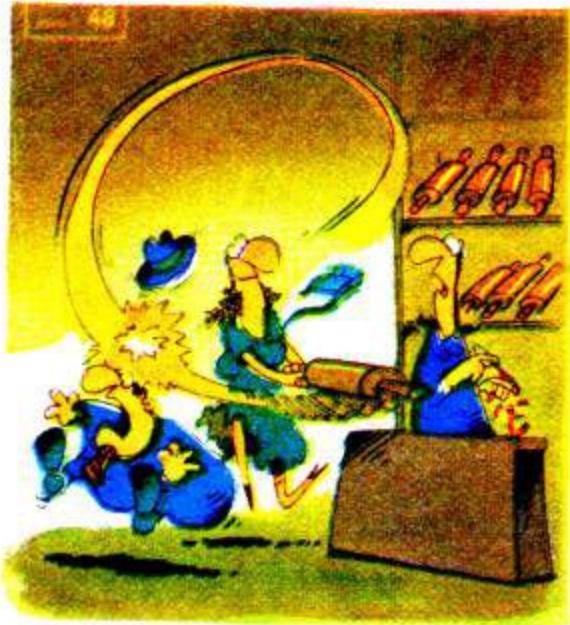
«Товариші жильці! Всі заявки по ремонту тесляра
і електрика приймають двірники з 9 до 13 годин».

(Вивіска на ЖЕКу).

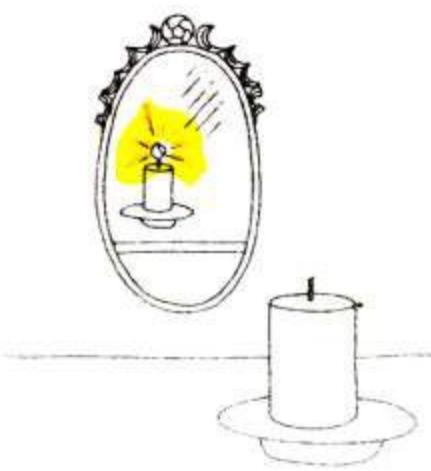
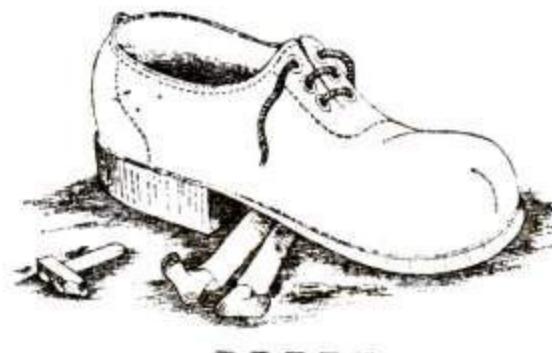
Надіслав С. ГРИЦЕНКО.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «Стършел» (Софія), «Ойленшпігель» (Берлін), «Новий Дікобраз» (Прага), «Рогач» (Братислава).

— Мадам, будьте ласкаві,
випробуйте товар у дома.

— Не турбуйтесь, наш літак в
абсолютному порядку...

— Бувай здорова, Марушко, ме-
ні там обіцяють за роботу платити
валютою...

НАША ВІТАЛЬНЯ

Йордан ПОПОВ (Болгарія)

Лин замиготіла контрольна лампочка. Громадянин Єнчев розповідав дуже звичну життєву історію про неприємності, пов'язані з водонагрівачем «Юнга-2». Водонагрівач вибухнув і поранив дружину Єнчева в підборіддя. Ті наклали три шви. Громадянин привів дружину з лікарні додому й пішов у майстерню полагодити «Юнгу».

Після ремонту водонагрівач було встановлено на тому ж місці. Коли Єнчев відкрив кран та увімкнув електричний струм, звідусіль побігла вода, але тільки не з крана. Тоді він знав водонагрівач і знову поніс його до майстерні. Там його знову полагодили й повернули хазяїну. Водонагрівач за-працював, але через п'ятнадцять хви-

Під час ранкового туалету племінниця Єнчевих мала необережність підійти надто близько до пристрою. Він вибухнув і відривав їй великий шматок правого вуха.

У всій цій історії, коли якийсь водонагрівач примусив плакати усю сім'ю Єнчевих і залишив кого з пораненим підборіддям, кого з підбитим оком або з половиною вуха, мене лякало те, що громадянин дійшов такого висновку: «Найбільш неприємним у цьому випадку є, певна річ, те, що я втратив довіру до ремонтної майстерні».

Ви чуєте? Якби я був ескімосом, я відразу б викинув цей водонагрівач; якби ж — китайцем, я розібрав би його на частини й продавав кожну окремо; якби ж — камерунцем, я пішов би та плюнув в обличчя директору заводу; якби — болівійцем, я опустив би ту «Юнгу» на голову майстра з ремонтної майстерні; якби ж французом — я засудив би фірму. А наш болгарин Єнчев лише втратив довіру.

Отож я й міркую: коли є у світі одиниця вимірювання терпіння, то її слід назвати «болгар».

Один болгар терпіння.

Переклав О. КРОТКОВ.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Засновник — видавництво
«Радянська Україна».

Співвидавці:
видавництво
«Радянська Україна»,
редакція журналу «Перець».

Зареєстровано
Держкомітетом УРСР по пресі.
Свідоцтво № 140.

Журнал «Перець» № 6 (1336)
(на українському языку)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 15.02.91.
Підписано до друку 06.03.91.
Формат 70×108/5. Папір офсетний № 2.
Офсетний друк, 2,8 умов.-друк. арк.
14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 1 110 750 прим. Зам. 01100061.

Ціна 50 к. (для передплатників — 40 к.)

© Журнал «Перець» 1991 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
проспект Победи, 50.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.

Журнальный комплекс
издательства «Радянська Украина»,
252146, Киев-146, ул. Героев космоса, 6.

Теми малюнків цього номера
придумали: В. Адамович, М. Вайс-
борд, В. Васюшкін, Р. Друкман,
Т. Зеленченко, О. Коноваленко,
В. Космілін, О. Кохан, В. Соло-
машенко.

ВОНИ ПРИЛІТАЮТЬ ЗНОВУ

